

**Dossier
de premsa**

**Festival Cinema
Jueu 2020
Del 10 al 30.9**

www.fcjbarcelona.org

Cinema Jueu 2020

22 Edició

Supervivències

Setanta cinc anys després de l'Holocaust i la bomba atòmica d'Hiroshima i Nagasaki, les imatges encara sobreviuen. Com enuncien un passat i un present marcats per la devastació i les absències que travessen el S XX? En aquesta edició ens proposem pensar en imatges les supervivències: les del cinema, les de les llengües, les dels records. Les de les vides en les seves infinites declinacions.

Irradiés, del director cambodjà Rithy Pahn, una reflexió sobre el mal i la destrucció durant el segle XX, obrirà aquesta 22a Edició del Festival de Cinema Jueu. El director, conegut pels seus documentals catàrtics sobre el genocidi perpetrat pels khmers rojos a Cambodja, adopta una despietada perspectiva per bastir un increïble poema metafísic.

La persecució i l'exili han condicionat l'evolució de certes llengües del judaisme, com ara l'ídix i el ladino. El documental *Yiddish*, de Nurith Aviv, ret homenatge a l'avantguarda poètica d'entreguerres escrita en ídix, quan encara era una llengua viva a Alemanya, tot incidint en la seva vigència actual. *In Search of Ladino*, de David Perlov, refereix el declivi i posterior recuperació del ladino després de l'expulsió dels jueus d'Espanya, amb una pel·lícula que retorna a la vida la riquesa i la diversitat de la cultura ladina.

Bukra Fil Mish Mish, de Tal Michael, mostra com, després d'haver creat el primer dibuix animat del món àrab a l'Egipte dels anys 30, els germans Frenkel i la seva obra van ser esborrats de la memòria del país per l'animadversió contra els jueus que suscità la instauració l'estat d'Israel.

Quatre retrats de personatges singulars ben diversos completen la secció documental. *Sigmund Freud, un juif sans Dieu*, del francès David Teboul, és una aproximació intimista a un gran intel·lectual preocupat per l'ascens del feixisme, a través de la seva correspondència. Gràcies a la invitació de Choreoscope, el Festival de Cinema Jueu participa en l'estrena de *The Euphoria of Being*, de Réka Szabó, que enlluerna pel vitalisme d'Éva Fahidi, supervivent d'Auschwitz Birkenau, que amb noranta anys s'anima a participar en una coreografia amb la ballarina hongaresa Emese Cuhorka.

A Les set caixes, de Carles Canet, David Fontseca i Valentí Roda, la catalana Dory Sontheimer descobreix les seves arrels jueves als seixanta anys, després de la mort dels seus pares.

Barak Heymann recull a *Comrade Dov* la trajectòria de Dov Khenin, diputat a la Knéset del partit jueu-àrab Hadash, i examina les ferides obertes de la societat israeliana contemporània.

Tres ficcions arrodoneixen el programa d'enguany, tot abordant les relacions familiars. *Minyan*, del nord-americà Eric Steel, ens porta a la Nova York dels anys 80, l'aparició del VIH en la comunitat homosexual i l'emigració russa d'origen jueu instal·lada a la ciutat dels gratacels.

Akik Maradtak (Els qui van quedar), de l'hongarès Barnabás Tóth, exposa amb un lirisme colpidor l'esperança d'un adolescent de retrobar la família perduda durant la Xoà. *À coeur battant*, de Keren Ben Rafael, posa a prova la resistència de l'amor d'un jove matrimoni que, a cavall entre París i Tel Aviv, es veu obligat a compartir la rutina quotidiana, nadó inclòs, mitjançant videotrucades.

CONTACTE

borjafolch@fcjbarcelona.org - festival@fcjbarcelona.org

MATERIAL GRÀFIC:

<https://u.pcloud.link/publink/show?code=kZmOOakZi2PCGCoVu2RzuUdXabIDtfkffrkX>

▷ <https://www.youtube.com/watch?v=A7NQfFQxS4k>

Dijous 10, 20:00h Sala Chomón - Presentació i debat amb Rithy Panh i Vicente Sánchez-Biosca
Dimarts 15, 16:30h Sala Chomón

IRRADIÉS

Rithy Panh, França - Cambodja, 2020, 88 min

Documental

Estrena a Catalunya

Ser un supervivent no es pot descriure amb paraules. Però cal viure i apropar-se a aquesta irradiació que pot donar-se sense cap causa, cap coneixement, cap protecció possible. Cal, per la causa de la humanitat, experimentar i entendre les diverses formes de maldat - de les trinxeres als atols, dels camps al silenci. El mal irradia. Fa mal fins i tot a les generacions futures. Però la innocència queda fora del seu abast.

2020 Premi al documental Berlinale

▷ <https://youtu.be/G9H8a2Nwpag>

Dissabte 12, 20:00h Sala Chomón - Presentació de Néstor Braunstein
Dijous 17, 16:30h Sala Chomón

SIGMUND FREUD, UN JUIF SANS DIEU

David Teboul, França, 2019, 88 min

Documental

Sigmund Freud, un jueu sense Déu es basa en les cartes personals de Sigmund Freud, des dels seus orígens jueus a Friburg, passant per la seva infància i joventut, la primera trobada amb la seva dona i les seves experiències com a pare de família, que passava tres hores escrivint cada nit. Narrades per la seva filla, Anna Freud, les cartes descriuen la deportació forçosa de la família des d'Àustria durant la dècada de 1930 i les seves experiències com a exiliats a la seva nova llar de Londres, on Freud va morir el 1939.

▷ <https://vimeo.com/373626851>

Diumenge 13, 21:00h Sala Laya
Dimarts 22, 16:30h Sala Chomón

BUKRA FIL MISH MISH

Tal Michael, França-Israel, 2019, 73 min.

Documental

Estrena a Espanya

Poc després de la mort dels seus singulars oncles, Didier Frenkel troba un tresor: un arxiu de dibuixos animats procedents d'Egipte, protagonitzats per Mish Mish Effendi, l'equivalent àrab de Mickey Mouse. Els seus oncles han mantingut encobert aquest capítol de les seves vides. Didier comença a restaurar les pel·lícules en un laboratori de París i revela la història dels pioners de l'animació àrab, però la seva mare s'oposa fermament al projecte.

Es projectaran 8 animacions originals del Mish Mish Effendi, realitzades pels germans Frenkel a Egipte als anys 30.

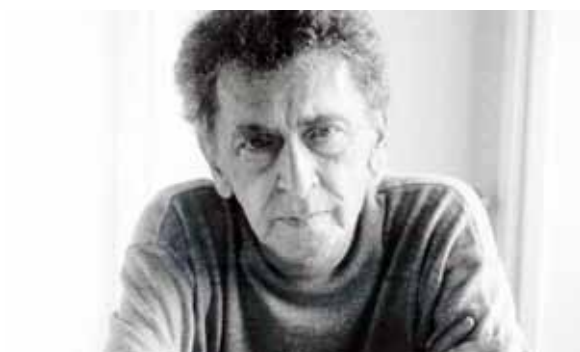
Dimecres 16, 18:00h Sala Laya - Presentació i debat amb Dory Sontheimer i els directors Carles Canet, David Fontseca i Valentí Roda

LES SET CAIXES (Nova versió llarga)

Carles Canet, David Fontseca i Valentí Roda, Catalunya, 2020, 82 min.

Documental

Aquesta és la història de Catalina Sont (Dory Sontheimer), una farmacèutica i òptica catalana d'origen alemany que, educada com a catòlica a l'Espanya apostòlica i romana de Franco, als 60 anys i després de la mort dels seus pares, descobreix la identitat real de la seva família: generacions de jueus amb una dramàtica història de persecució i matança a mans del règim nazi.

▷ <https://vimeo.com/310402254>

Dijous 17, 20:00h Sala Chomón

Presentació i debat amb Yael Perlov i Liat Benhabib (streaming)

IN SEARCH OF LADINO

David Perlov, Israel, 1981- 2017, 49 min.

Documental

Estrena a Catalunya

Cortesia del The Yad Vashem Visual Center, la família Perlov i Israel Film Service, i amb el

suport de The Yehoshua Rabinovich Foundation for the Arts - Cinema Project, The Israel

Film Council, The Ministry of Culture and Sport i documenta14.

Una obra cinematogràfica única sobre la llengua, la memòria i la identitat dels parlants del ladino: la seva cultura, els seus records i les seves esperances per al futur de la seva llengua materna. A la recerca del ladino és una fita oblidada de la cinematografia de l'Holocaust, una de les primeres pel·lícules que mostra als supervivents que parlen ladino a Israel i que en documenta els testimonis i cançons. La pel·lícula estava destinada a formar part d'una trilogia sobre llengües (hebreu, ídix i ladino) però David Perlov no va arribar a fer les altres dues. Perlov evita ser didàctic. Tot centrant la mirada en els rostres dels personatges i escoltant atentament les seves històries i cançons, crea una pel·lícula que retorna a la vida la riquesa i la diversitat de la cultura en ladino.

▷ <https://www.youtube.com/watch?v=4NcBeIGAnBw>

Dissabte 19, 21:00h Sala Laya

YIDDISH

Nurith Aviv, França - Israel, 2020, 60 min.

Documental

Estrena a Espanya

Set joves comparteixen el seu amor per la poesia d'avantguarda ídix escrita durant l'època d'entreguerres, un període que va conèixer un gran auge de la cultura i la creativitat ídix. La poesia escrita era tant personal com universal, estretament alineada amb els moviments artístics d'aleshores. Els set participants de la pel·lícula, alguns d'ells jueus i d'altres no, es mouen i viuen entre diferents països i llengües. Cadascun parla de la seva connexió amb l'ídix i amb un poeta o poetessa propers a la seva sensibilitat. Per a ells, aquesta poesia no només pertany al passat jueu sinó que parla del present.

KOTLERS MARIONETN (Yosl Cutler and his puppets)

Joseph Burstyn (producer), EUA, 1935, 18 min.

Estrena a Espanya

El curt és una actuació de les titelles de Yosl Cutler, poeta, escriptor i titellaire format en la tradició de teatre ídix, a més de caricaturista del diari comunista *The Morgen Freiheit*.

▷ <https://www.youtube.com/watch?v=pTCZOJI0u4c>

Diumenge 20, 20:00h Sala Chomón - Presentació: Marta Marin-Dòmine
Dijous 24, 16:30h Sala Chomón

AKIK MARADTAK (Els qui van quedar)

Barnabás Tóth, 2019, Hongria, 84 min.

Károly Hajduk, Abigél Szőke, Mari Nagy, Katalin Simkó

Ficció

Estrena a Espanya

Després d'haver sobreviscut als camps, l'Aldo, de 42 anys, porta una vida solitària com a metge a Budapest. La Klara, de 16 anys, viu de mala gana amb la seva tia àvia, amb l'esperança que el seu pare i la seva mare tornin. Es troba amb l'Aldo i, ben aviat, tots dos identifiquen en l'altre una cosa que ha estat absent durant molt de temps a la seva vida.

Una història lírica del poder guaridor de l'amor enmig del conflicte, la pèrdua i el trauma, aquest film revela el procés de curació dels supervivents de la Xoà a través dels ulls d'una jove a l'Hongria posterior a la Segona Guerra Mundial.

La pel·lícula es basa en la novel·la de Zsuzsa F. Várkonyi, publicada el 2004.

2020 Oscar - Nominada Millor Pel·lícula Internacional

2019 Festival de Cinema Hongarès de Los Angeles - Millor Director, Millor Guió,

Premi Humanitari Alex Friedman

2019 Premis de la crítica Hongaresa, Millor actor, Millor actriu, Millor guió

2019 Sofia International Film Festival, Premi FIREPRESI, Millor film

▷ <https://www.youtube.com/watch?v=iKE-ORPaXMg>

Dimecres 23, 16:30h Sala Chomón

Dissabte 26, 21:00h Sala Laya

À COEUR BATTANT

Keren Ben Rafael, França, 2019, 90 min

Judith Chemla, Arie Walthalter, Lenny Dahan, Noémie Lvovsky, Bastien Bouillon

Ficció

Estrena a Espanya

La Julie i el Yuval viuen a París, estan enamorats i acaben de tenir un nadó. Quan el Yuval necessita tornar a Israel per renovar el visat, comencen a compartir la rutina familiar a través de videotrucades. No obstant això, el fet de veure's obsessivament a través d'una pantalla comença a afectar la seva relació. ¿Sobreviurà el seu amor als perills d'aquesta nova forma d'interacció?

▶ <https://www.youtube.com/watch?v=w8JbS679iSU>

Dimecres 23, 21:00h Sala Laya
Dijous 24, 20:00h Sala Chomón

Presentació i debat amb Barak Heymann

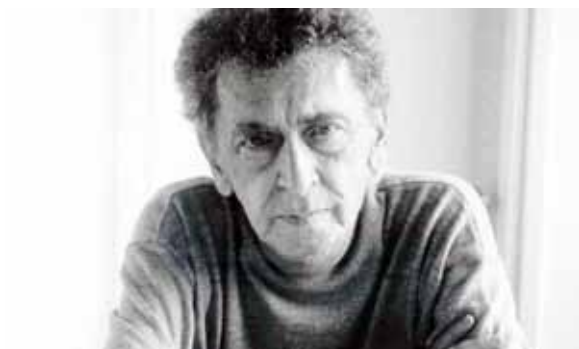
COMRADE DOV

Barak Heymann, Israel, 2019, 75 min

Documental

Estrena a Espanya

Maleït comunista. Enemic intern. Asquenazita privilegiat de Tel Aviv. Sembla que a Dov Khenin se li ha dit gairebé de tot en els seus 13 anys com a diputat a la Knésset del partit jueu-àrab Hadash. Durant anys, el director Barak Heymann ha seguit aquest destacat legislador, creant una pel·lícula que examina les ferides obertes de la societat israeliana contemporània: des del trasllat forçós dels residents de Givat Amal fins a les turbulentes reunions del Comitè de Finances de la Knésset, passant pels violents esdeveniments d'Umm al-Hiran. El camarada Dov és el sorprenent i suggeridor retrat d'un polític únic, que es nega a dimitir fins i tot quan la realitat li clava terribles cops, l'un rere l'altre.

Divendres 25, 20:00h Sala Chomón - En col·laboració amb Linguapax
Presentació d'Emili Boix-Fuster i Paula Kuffer

IN SEARCH OF LADINO

David Perlov, Israel, 1981 - 2017, 49 min.

Documental

Cortesia del The Yad Vashem Visual Center, la família Perlov i Israel Film Service, i amb el suport de The Yehoshua Rabinovich Foundation for the Arts - Cinema Project, The Israel Film Council, The Ministry of Culture and Sport i documenta14.

YIDDISH

Nurith Aviv, França - Israel, 2020, 60 min.

Documental

▶ https://www.youtube.com/watch?v=O_MaHDUAELo

Dissabte 26, 20:15h Sala Chomón
Dimarts 29, 16:30h Sala Chomón
En col·laboració amb Choreoscope

THE EUPHORIA OF BEING

Réka Szabó, Hongria, 2019, 84 min.

Documental

Estrena a Espanya

L'Éva Fahidi tenia 20 anys quan va tornar a Hongria des d'Auschwitz Birkenau. Estava sola, ja que 49 membres de la seva família van ser-hi assassinats, incloent la mare, el pare i la germana petita. 70 anys després, a l'edat de 90 anys, l'Éva és convidada a participar en un espectacle de dansa-teatre sobre la seva vida. Réka la, directora, imagina un duo entre l'Éva i la jove ballarina de fama internacional Emese Cuhorka. La Réka vol veure aquestes dues dones, joves i grans, interactuar a l'escenari, per saber com els seus cossos i les seves històries es poden entrellçar. Éva hi accedeix immediatament. Mentre els moments clau de la vida d'Éva es destil·len en escenes de teatre, es forma una poderosa relació entre les tres dones.

2019 Festival de Trieste, Millor Documental

2019 DOK.fest, Premi del públic

2019 Festival de Locarno, Premi de la crítica

2019 Sarajevo Film Festival, Premi als drets humans

▶ <https://www.youtube.com/watch?v=JoG5LKKJP6>

Dimarts 29, 21:00h Sala Laya
Dimecres 30, 16:30h Sala Chomón

MINYAN

Eric Steel, EUA, 2020, 118 min

Samuel H. Levine, Ron Rifkin, Christopher McCann, Mark Margolis, Richard Topol Brooke Bloom, Alex Hurt

Ficció

Estrena a Espanya

A l'encara no aburgosat i rude Brooklyn dels anys 80, un adolescent jueu-rus es debat amb la seva identitat, la seva fe i la seva sexualitat. Per tal que una comunitat de pregària jueva o minyan pugui celebrar un servei, ha d'estar formada per almenys deu jueus practicants. David, que va néixer en una família d'immigrants russos, té 17 anys i ajuda regularment en els minyans de Brighton Beach, un districte de Nova York majoritàriament jueu. Però David, que està començant a explorar temptativament la vida en l'ambient gai de l'East Village, gradualment comença a qüestionar les estrictes regles de la seva comunitat i es fa amic de dos vells jueus homosexuals.

Al mateix temps, el despertar sexual de David no pot deixar de veure's afectat per l'aparició del VIH i la SIDA.

PRESENTACIONS

Rithy Panh: nascut a Phnom Penh, Cambodja, el 1964. Va escapar de la dictadura dels khmers rojos, sent l'únic supervivent de la seva família, i es va instal·lar a París el 1980, on va estudiar a l'Institut des Hautes Études Cinématographiques (La Fémis). El seu documental *S-21, la machine de mort khmère rouge*, de 2003, va descriure la política dels khmers rojos d'extermini sistemàtic de la població entre 1975 i 1979. És cofundador del Centre Bophana, que es dedica a l'arxiu del patrimoni cinematogràfic cambodjà. El 2013 la seva pel·lícula *L'image manquante* va ser la primera producció cambodjana nominada a un Oscar, i va guanyar el premi Un certain regard del Festival de Cannes.

Vicente Sánchez-Biosca és catedràtic de Comunicació Audiovisual a la Universitat de València i va ostentar la Càtedra de Cultura i civilització hispànica del King Juan Carlos Center de la New York University el 2013. Professor convidat a nombroses universitats europees i americanes, actualment és investigador principal de dos projectes sobre la representació de perpetradors de violències de masses (www.repercri.com) i ha treballat sobre la imatge en relació amb la guerra civil espanyola, la Xoà i el genocidi dels Khmers Rojos a Cambodja. El seu últim llibre és *Miradas criminales, ojos de víctima. Imágenes de la aflicción en Camboya* (Prometeo, Buenos Aires, 2017).

Néstor A. Braunstein és un psicoanalista argentí. El 1974 va haver d'exiliar per raons polítiques i acadèmiques i es va traslladar a Mèxic, on va ser psicoanalista practicant, professor de postgrau i autor de nombroses publicacions. Immediatament després de la seva arribada a Mèxic va publicar *Psicología: Ideología y ciencia*, obra en la qual proposava la psicoanàlisi com una alternativa pràctica a la psicologia acadèmica, com una eina metodològica i com la teoria adequada per tractar amb la subjectivitat humana. L'obra va contribuir a canviar el paisatge acadèmic a la majoria de facultats de psicologia dels països d'Hispanoamèrica. Ha escrit i publicat més de 200 articles i una gran quantitat de llibres entre els quals destaquen: *Memoria y espanto, La memoria la inventora, El inconsciente, el sujeto y el discurso capitalista* y *Goce*, aquest últim tota una referència en el món psicoanalític. Se'l considera un dels pioners en l'ensenyament de Lacan a Hispanoamèrica.

Yael Perlov ha estat guardonada amb el Premi de l'Acadèmia de Cinema d'Israel pel muntatge de *Late Marriage*, de Dover Kosashvili, (2003), així com per la producció i el muntatge de *Ben Gurion, Epilogue* (2017). Va fundar la Perlov Fund per commemorar el seu pare, fundació que celebra una competició anual de curts documentals, premiant a joves estudiants de cinema de tot Israel. Ha estat professora de cinema durant les dues últimes dècades a l'escola de cinema i televisió Steve Tich de la Universitat de Tel Aviv.

Liat Ben Habib és la directora del Visual Center del Yad Vashem.

Marta Marín-Dòmine és escriptora, traductora i realitzadora documental. Actualment és professora a la Wilfrid Laurier University de Waterloo (Canadà), on dirigeix el Center for Memory and Testimony Studies. També col·labora amb grups de recerca sobre memòria i literatura testimonial a la Universitat de Barcelona i a la Université Paris-Sorbonne. La seva investigació i creació literària giren a l'entorn de la paraula exili i el seu caràcter hereditari. Sempre estirant el fil de la memòria, ha realitzat les pel·lícules documentals *The Vengeance of the Apple*. *Argentinians in Toronto* i *Mémoire Juive du Quartier Marolles-Midi, 1930-1942*. L'any 2017 va realitzar la instal·lació audiovisual *Je vous offre les oiseaux / Us ofereixo els ocells* al Museu d'Història de Barcelona, en homenatge a les víctimes dels camps nazis. En el camp de la literatura recentment ha publicat *Fugir era el més bell que teníem* (Club Editor, 2019), on l'exili és el país de residència, premi Ciutat de Barcelona d'assaig 2019. També és la traductora a l'anglès de *K. L. Reich* (WLP, 2015), de Joaquim Amat-Piniella.

Emili Boix-Fuster és catedràtic a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona. Ha estat president de la Societat Catalana de Sociolingüística i actualment hi dirigeix la revista *Treballs de Sociolingüística Catalana*. És vocal de la junta de Linguapax.

Paula Kuffer és doctora en Filosofia amb una tesi al voltant de la figura del testimoni i la representació de la història en W. Benjamin i W.G. Sebald. És professora d'Ètica i polítiques contemporànies i Pensament contemporani a la Universitat de Barcelona. Col·labora a diferents projectes internacionals sobre filosofia de la memòria i ha estat investigadora a Berlín i Buenos Aires. És comissària independent, editora i traductora d'autors com Sigmund Freud, Doris Lessing o Judith Butler.

Carles Canet és director creatiu, realitzador i guionista, conegut per Les set caixes (2017), L'entrevista impossible, Jacint Verdaguer (2002) i Paco Candel, l'altre català (2015).

David Fontseca és codirector de Les set caixes. També ha dirigit els documentals To Kyma, Rescate en el mar Egeo (2016) amb Arantza Díez, així com Mientras los niños jugaban (2011) i Inshallah Europa, La última frontera (2005).

Valentí Roda és productor i codirector de Les set caixes, i ha sigut productor executiu de la sèrie Patates rosses (2019).

Barak Heymann porta més d'una dècada dirigint i produint documentals per a la televisió i el cinema. La companyia de cinema independent de Barak i el seu germà Tomer, Heymann Brothers Films, ha produït més de 20 documentals, alguns com a coproduccions internacionals. Les seves pel·lícules s'han estrenat en nombrosos festivals de tot el món, com la Berlinale, l'IDFA i Hotdocs, on han guanyat prestigiosos premis.

Filmoteca de Catalunya
Plaça de Salvador Seguí, 1, 08001 Barcelona
<https://www.filmoteca.cat/web/ca>

Amb el finançament de:

Amb la col·laboració de:

